

BDO KUTSETEENUSE ÜLDTINGIMUSED
AUDIITORETTEVÕTJA JA VANDEAUDIITORI ÜLESANDES
kehtivusega alates 01.06 .2025, mis asendavad alates 01.04.2021 kehtinut

1. Lepingu kutseteenuse üldtingimuste mõistes on BDO all mõeldud audiitorettevõtjana tegutsevat vandeaudiitorite ühingut BDO Eesti OÜ (registrikood 10309827).
2. BDO on Audiitortegevuse seaduse kohaselt audiitorettevõtjana tegutsev vandeaudiitorite ühing, mille üheks peamiseks tegevusalaks on vandeaudiitori kutseteenuse osutamine. BDO on ülemaailmse audiitorfirmade rahvusvahelise ühenduse BDO International ainuesindaja Eestis.
3. Vandeaudiitori kutseteenus (edaspidi *audiitorteenus*) on vandeaudiitori kutsetegevusena kindlustandva või seonduva audiitorteenuse osutamine, kooskõlas Eestis kehtivate vandeaudiitori kutsetegevuse standarditega. Nimetatud standarditega on võimalik tutvuda Audiitorkogu veebilehel <https://www.auditorkogu.ee/est/kutsetegevuse-standardid-1>.
4. Kindlustandev audiitorteenus on audit, ülevaatus, muu kindlustandev audiitorteenus või tehingute seaduslikkuse kontroll. Lisaks ülalnimetatud raamistikule ning ISADEle (EE), ISREdele (EE) ja ISAEdele (EE) reguleerib kindlustandvaid teenuseid osutavate praktiseerijate tegevust:
 - a. Audiitortegevuse Järelevalvenõukogu (AJN) kinnitatud „Kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeks (Eesti) (sh sõltumatuse standardid)”, mis sätestab kutseliste arvestusekspertide jaoks fundamentaalsed eetikaalased printsiibid; ja
 - b. rahvusvahelised kvaliteedijuhtimise standardid (International Standard on Quality Management (ISQM 1), mis sätestavad standardid ja annavad juhiseid kutseteenuseid osutava ettevõtte kvaliteedijuhtimise süsteemi osas.
5. Mitte kõik BDO poolt osutatavad kutseteenused ei ole kindlustandvad teenused. Teiste tihti teostatavate teenuste hulka, mis ei vasta kindlustandvate audiitorteenuste definitsioonile (ja seetõttu ei ole ka hõlmatud kindlustandvate audiitorteenuste raamistikuga), vaid selliseid teenuseid hõlmavad rahvusvahelised seonduvate teenuste standardid (Eesti) (ISRSid (EE)). Seonduv audiitorteenus on muu hulgas audiitorteenus rahandusinformatsiooni koostamiseks (näiteks maksudeklaratsioonide koostamine, kus ei avaldata kindlust väljendavat kokkuvõtet), muu kokkuleppeline toiming rahandusinformatsiooni osas (näiteks konsultatsioonitöövõttud) või tehingute seaduslikkuse kokkuleppeline kontroll.
6. Auditi objekt on Kliendi vastutava organi poolt sobivate kriteeriumide alusel koostatud möödunud perioodide rahandusinformatsioon. Auditis on audiitorteenuse osutaja eesmärgiks võimaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal vandeaudiitori aruandes avaldada ettenähtud kasutajale üldistavas jaatavas vormis arvamust. Auditi teostamise tulemusena väljastab Audiitorettevõtja Auditi kohta sõltumatu vandeaudiitori aruande, milles Audiitorettevõtja avaldab raamatupidamisaruande kohta Auditi teostamisel omandatud põhjendatud kindlust väljendava arvamuse.
7. Ülevaatus objekt on Kliendi vastutava organi poolt sobivate kriteeriumide alusel koostatud möödunud perioodide rahandusinformatsioon. Ülevaatus raames ei teostata ülevaatus objekti auditit ja seega ei avaldata selle kohta auditi arvamust. Seetõttu Ülevaatus ei rahulda ka seadusest tulenevaid või kolmandate isikute nõudmisi teostada auditit. Ülevaatuses on audiitorteenuse osutaja eesmärgiks võimaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal vandeaudiitori aruandes avaldada ettenähtud kasutajale üldistavas eitavas vormis ülevaatus kokkuvõte, kuna ülevaatus annab vaid mööduka kindluse selles osas, et ülevaadatud finantsinformatsioon ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Ülevaatus piirdub peamiselt järelepäringutega ettevõtte töötajatelt ja finantsandmete suhtes rakendatud analüütiliste protseduuridega ning sedakaudu annab väiksema kindluse kui audit. Ülevaatusle ei saa tugineda avalikustamiseks ja kinnitamaks võimalikke vigu, ebaseaduslikke tegusid või muid kõrvalekaldeid (näiteks pettusi või puudujääke).
8. Tehingute seaduslikkuse kontroll on kindlustandev audiitorteenus, mis on suunatud kontrolli objektiks oleva tehingu kontrollikriteeriumina määratletud õigusaktile vastavuse kindlaks tegemisele või mittevastavuse tuvastamisele. Tehingute seaduslikkust kontrollitakse eesmärgil võimaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal vandeaudiitori aruandes avaldada ettenähtud kasutajale üldistavas jaatavas või eitavas vormis kokkuvõte.
9. Tehingute seaduslikkuse kokkuleppeline kontroll on seonduv audiitorteenus, mida osutatakse eesmärgil võimaldada piiritletud kasutajale aruande koostamist kokkuleppeliste toimingute objekti ja eesmärgi, läbiviidud

protseduuride, tähelepanekute ning leitud vigade ja erandite kohta selleks, et piiritletud kasutaja saaks nende põhjal ise teha otsustusi.

10. Audiitorteenuse osutamise tulemusena omandatud arvamuse kohta esitab BDO audiitorettevõtjana vandeaudiitori dokumentaalse aruande, milles avaldab kutsetegevuse objekti kohta auditi arvamuse või ülevaatusse kokkuvõtte või muu kokkuvõtte. Dokumendi vormis aruannet võidakse mitte esitada suuliselt teostatava seonduva audiitorteenuse puhul.
11. Vandeaudiitori aruanne on dokumendina vormistatud vandeaudiitori kutsetegevuse aruanne, milles sõltumatu audiitorettevõtja avaldab vandeaudiitori kutsetegevuse objekti kohta auditi, ülevaatusse või muu kindlustandva audiitorteenuse osutamisel omandatud kindlust väljendava auditi arvamuse või ülevaatusse kokkuvõtte või muu kokkuvõtte.
 - a. Sõltuvalt BDO sisulisest arvamusest ja saavutatud põhjendatud kindlustundest, võivad kõne alla tulla erinevad auditi arvamuse tüübid (märkusteta, märkusteta koos teatud asjaolu rõhutamisega jne). Auditi arvamuse tüübiks on muuhulgas ka arvamuse avaldamisest loobumine. Lisas 1 on toodud auditi märkusteta aruande näidisvorm. Vandeaudiitori auditi aruande vormid on kehtestatud Rahandusministri 1.04.2010 määruse nr 25 „Auditi audiitorteenuse vandeaudiitori aruande vormide kehtestamine“ muutmise, mis on vastu võetud 18.01.2017 ja on leitav veebilehel <https://www.riigiteataja.ee/akti/isa/1240/1201/7001/Lisa%201.pdf>
 - b. Sõltuvalt BDO sisulisest arvamusest ja saavutatud mõõdukast kindlustundest, võivad ülevaatusse puhul sarnaselt auditiga kõne alla tulla erinevad ülevaatusse kokkuvõtte tüübid (märkusteta, märkusteta koos teatud asjaolu rõhutamisega jne). Ülevaatusse kokkuvõtte tüübiks on muuhulgas ka arvamuse avaldamisest loobumine. Lisas 2 on toodud ülevaatusse märkusteta kokkuvõtte näidisvorm.
 - c. Töövõtte, mis ei ole audit või ülevaatus plaanitavate vandeaudiitori aruannete näidised on lisatud vajadusel ja võimalusel Kliendile tehtud pakumusele ja/või eraldiseisva lepinguliseks.
12. Kliendi kohustuseks on tagada vajalike raamatupidamisregistrite ning raamatupidamisaruannete koostamine ja säilitamine, sobivate arvestuspõhimõtete ning hindamismeetodite valik, töhisa sisekontrollisüsteemi kujundamine, arvestuse sise-eeskirjade väljatöötamine ning rakendamine ja vara säilimine vastavalt kehtivate õigusaktide nõuetele.
13. Vandeaudiitori kutsetegevuseks vajalikest dokumentidest teeb BDO koopiaid, ära kirju, väljavõtteid ning võib hankida vandeaudiitori kutsetegevusega seotud tõendusmaterjali ka muul viisil.
14. Audiitorteenuse kontrolliprotseduure võidakse täita BDO poolt nii vahetult Kliendi juures (kus säilitatakse Kliendi algdokumente ja peetakse Kliendi raamatupidamist) kui ka BDO büroos või Kliendiga kokkulepitud muus kohas ja muul viisil.
15. Klient esitab BDO-le audiitorteenuse alustamisel ammendava informatsiooni Kliendi seotud osapooltest rahvusvaheliste standarditega (Eesti) (ISA (EE) 550) nõutud sisuga kirjalikus Kliendi juhtkonna esitise vormis koos vajalike selgitustega (Lisas 3 on toodud esitise Seotud osapooled ning tehingud nendega näidisvorm).
16. Klient esitab BDO-le rahvusvaheliste standarditega (Eesti) (ISA (EE) 580) nõutud sisuga kirjalikus vormis esitise enne vandeaudiitori aruande saamist Kliendi juhatuse kõigi liikmete ning finantsaruannete koostamise eest vastutava isiku poolt allkirjastatuna esitiskirja, milles Kliendi tegevjuhtkond kinnitab, et kogu oluline ja asjasse puutuv info, sealhulgas ka sellised faktid ja otsused, mis ei pruugi olla Kliendi raamatupidamises kajastatud, on BDO-le audiitorteenuse teostamise käigus esitatud (Lisas 4 on toodud Juhtkonna esitiskirja näidisvorm).
17. Audiitorettevõtjal on kohustus tuvastada Kliendi isikusamasust ja õigusvõime olemasolu, tuvastada ja kontrollida Kliendi juhatuse liikmete isikusamasust ja esindusõigust ning tuvastada tegelik kasusaaja. Kliendil on kohustus esitada Audiitorettevõtja nõudmisel rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadusest tulenevate hoolsusmeetmete kohaldamiseks vajalikud dokumendid ja anda asjakohast teavet, sh teavet Kliendi poolt tehtavate tehingute ja Kliendi poolt kasutatavate rahaliste vahendite kohta, mis peavad olema kooskõlas Kliendi majandustegevuse laadi ja ulatusega ning teavet tegelike kasusaajate muutumisest.

18. Audiitorteenuse osutamisel teostatud tööd loetakse üleantuks ja vastuvõetuks aruande üleandmisest. Vastastikusel kokkuleppel võidakse tööd lugeda üleantuks-vastuvõetuks ka mõnel varasemal momendil.
Audiitorteenuse osutamisel teostatud tööd loetakse üleantuks ja vastuvõetuks ka siis, kui BDO on väljastanud Kliendile kirjaliku teatise, et vandeaudiitori aruannet ei ole võimalik väljastada, kuna Klient ei ole täitnud oma kohustusi.
19. Audiitorteenuse testiiseloому ja mis tahes kontrollisüsteemi suhtelise piiratuse tõttu säilib paratamatult risk, et kutsetegevuse teostamise käigus võivad ka mõned suhteliselt olulised vead jääda märkamata.
20. BDO kogub ja säilitab vandeaudiitori kutsetegevuse dokumente ja andmeid vastavuses vandeaudiitori kutsetegevuse standarditele vähemalt seitse aastat vandeaudiitori aruande kuupäevast arvates.
21. Vandeaudiitori kutsetegevusega tekitatud otsese varalise kahju hüvitamise tagamiseks on BDO sõlminud kutsekindlustuslepingu.
22. BDO-l on audiitorteenuse osutamiseks Audiitortevuse seaduse kohane Rahandusministeeriumi poolt antud tähtajatu tegevusluba (BDO Eesti OÜ nr 1), mis ei ole üleantav ning mille kasutamine teise isiku poolt on keelatud.
23. Audiitorettevõtja BDO ja BDO-s töötavate vandeaudiitorite kutseteenuse üldtingimused on avaldatud BDO veebilehel aadressil: www.bdo.ee
24. BDO-l on õigus ühepoolset muuta eelnimetatud kutseteenuse üldtingimusi õigusaktides sätestatud juhtudel, samuti juhul, kui see on tingitud muudatustest õigusaktides või tavades, teenuste tehnilisest või sisulisest arengust, Klientidele teenuste osutamise parendamise eesmärgist või vajadusest täpsustada teenustega seotud asjaolusid.
25. BDO teavitab eelnimetatud kutseteenuse üldtingimuste muutmisest reeglina vähemalt üks kuu ette, avaldades sellekohase teate BDO veebilehel või teavitades Klienti muul mõistlikul viisil.
26. Juhul, kui Klient ei nõustu eelnimetatud kutseteenuse üldtingimuste muudatustega, on tal õigus ühe kuu jooksul muudatuste kohta teate avaldamisest või muul viisil muudatustest teadasaamisest Kliendileping BDOga üles öelda. Kui Klient ei ole nimetatud tähtajaks Kliendilepingut üles öelnud, loetakse ta muudatustega nõustunuks.

Lisa 1. Auditi märkusteta arvamuse näidisvorm

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

[Asjakohane adressaat]

Arvamus

Oleme auditeerinud [Auditeeritava üksuse õigusliku vormi tunnus ja nimi] (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 20XX ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 20XX ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas [Eesti finantsaruandluse standardiga / rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt].

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab [tegevusaruannet [nimetada muud aastaaruande osad, kui neid on], kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. [[Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda/Nagu allpool kirjeldatud, oleme teinud järelduse, et muus informatsioonis esineb selline oluline väärkajastamine. [Muu informatsiooni olulise väärkajastamise kirjeldus]].

[Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega/ Juhtkonna kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega]

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas [Eesti finantsaruandluse standardiga / rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt] ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/allkiri/ või /allkirjastatud digitaalselt/

Vandeaudiitori nimi

Vandeaudiitori nr XXX

BDO Eesti OÜ (registrikood 10309827)

Audiitorettevõtja tegevusluba nr 1

Veskiposti 2, 10138 Tallinn, Eesti Vabariik

Vandeaudiitori aruande kuupäev xx.yy.zzzz

Lisa 2. Ülevaatus märkusteta kokkuvõtte näidisvorm**SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ÜLEVAATUSE ARUANNE****[Asjakohane adressaat]**

Oleme üle vaadanud [Ülevaadatava üksuse õigusliku vormi tunnus ja nimi] raamatupidamise aastaaruande, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 20XX, nimetatud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta koostatud kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet, raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisaid. .

Juhtkonna vastutus raamatupidamise aastaaruande eest

Juhtkond vastutab selle eest, et see raamatupidamise aastaruanne koostatakse ja esitatakse õiglaselt kooskõlas [Eesti finantsaruandluse standardiga / rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt], ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks sellise raamatupidamise aastaaruande koostamiseks, mis on vaba olulisest, kas pettusest või veast tingitud väärkajastamisest.

Vandeauditori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada kokkuvõtte raamatupidamise aastaaruande kohta. Ülevaatus viidi läbi kooskõlas ülevaatus töövõttude rahvusvahelise standardiga (ISRE) (Eesti) 2400 (muudetud) *Möödunud perioodide finantsaruannete ülevaatamise teenus*. ISRE (Eesti) 2400 (muudetud) nõuab meilt kokkuvõtte tegemist selle kohta, kas me oleme saanud teadlikuks millestki, mis paneks meid uskuma, et raamatupidamise aastaruanne tervikuna ei ole kõigis olulistest osades koostatud kooskõlas rakendatava finantsaruandluse raamistikuga. Selle standardi kohaselt oleme ka kohustatud järgima asjasepuutuvaid eetikanõudeid.

Raamatupidamise aastaaruande ülevaatus kooskõlas ISRE (Eesti) 2400-ga (muudetud) on piiratud kindlust andev töövõtt. Ülevaatus käigus viiakse läbi protseduurid, mis eelkõige tähendab järelepäringute tegemist juhtkonnale ja teistele isikutele majandusüksuses (nagu asjakohane) ja analüütiliste protseduuride rakendamist, ning hangitud tõendusmaterjali hindamist.

Ülevaatus käigus läbiviidud protseduurid on palju vähem mahukad kui rahvusvaheliste auditeerimise standarditega kooskõlas tehtud auditi käigus läbiviidud protseduurid. Seetõttu ei avalda me nende finantsaruannete kohta auditiarvamust.

Kokkuvõtte

Ülevaatus põhjal ei saanud me teadlikuks millestki sellisest, mis paneks meid uskuma, et raamatupidamise aastaruanne ei esita kõigis olulistest osades õiglaselt [Ülevaadatud üksuse õigusliku vormi tunnus ja nimi] finantsseisundit seisuga 31. detsember 20XX ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas [Eesti finantsaruandluse standardiga / rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt].

Muu asjaolu

[Lisada asjaolu(sid) kirjeldav lõik].

/allkiri/ või /allkirjastatud digitaalselt/

Vandeauditori nimi

Vandeauditori nr XXX

BDO Eesti OÜ (registrikood 10309827)

Auditiorettevõtja tegevusluba nr 1

Veskiposti 2, 10138 Tallinn, Eesti Vabariik

Vandeauditori aruande kuupäev xx.yy.zzzz

Lisa 3. Esitise Seotud osapooled ning tehingud nendega näidisvorm

(ettevõtte kirjaplane)

Kinnitus seotud osapoolte kohta

[kuupäev]

Käesolevaga kinnitab AS XXX juhatus, et alljärgnevalt esitatud informatsioon on õige ja täielik:

Ettevõtte puuduvad muud, IAS 24 või RTJ 2 „seotud isiku” definitsioonile vastavad isikud, peale alljärgnevate:

Seotud isiku nimi	Seotuse olemuse kirjeldus

Ettevõtte puuduvad muud saldod seotud osapooltega, peale alljärgnevate (sobivalt rühmitatuna):

Seotud isiku nimi	Saldo 31.12.20XX (EUR)	Saldode lepingulised tingimused ja sisu täpsustus

Ettevõtte puuduvad muud tehingud seotud osapooltega, peale alljärgnevate (sobivalt rühmitatuna):

Seotud isiku nimi	Tehingu(te) sisu täpsustus	Tehingu(te) maht perioodil 01.01.20XX-31.12.20XX (EUR)
KAUPADE JA TEENUSTE OST-MÜÜK		
Nimi		
Nimi		
KINNISVARA JA MUUDE VARADE OST-MÜÜK		
Nimi		
Nimi		
LAENUDE ANDMINE JA SAAMINE		
Nimi		
Nimi		
GARANTII VÕI TAGATISTE ANDMINE VÕI SAAMINE		
Nimi		
Nimi		
MUUD TEHINGUD		
Nimi		
Nimi		
JUHTKONNALIIKMETELE ARVESTATUD TASUD, SOODUSTUSED		
Nimi		
Nimi		
NÕUETE ALLAHINDLUSED		
Nimi		
Nimi		

Tulenevalt rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadusest tuleb audiitoril tuvastada ettevõtte tegelik kasusaaja.

Ettevõtte tegelik(ud) kasusaaja(d) vastavalt rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse §9 definitsioonile on:

Tegeliku kasusaaja nimi

Juhatuse nimel ja volitustega,

[Nimi]

Juhatuse liige

Lisa 4. Juhtkonna esitiskirja näidisvorm

(Kliendi kirjablanketile)

BDO Eesti OÜVeskiposti 2,
10138 Tallinn**Kuupäev (mitte hilisem kui audiitori aruande kuupäev)]**

Käesolev esitiskiri on antud seoses [Ettevõtte nimi] (edaspidi „Ettevõte“) [31. detsembril 20XX] lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruande / finantsinformatsiooni teiepoolse auditeerimisega / ülevaatuses, mille eesmärgiks on avaldada üldistavas jaatavas / eitavas vormis arvamust selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne / finantsinformatsioon kajastab/esitab kõigis olulistest osades õiglaselt Ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 20XX ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt / Eesti finantsaruandluse standardiga.

Kinnitame oma parimate teadmiste ja veendumuste kohaselt, olles teinud seisukoha kujundamiseks asjakohase ja piisava informatsiooni kogumisel vajalikuks peetud järeldused, et:

Raamatupidamise aastaaruande / ülevaadatud finantsinformatsiooni osas

- Me oleme täitnud oma kohustused finantsaruannete koostamise ja esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt / Eesti finantsaruandluse standardiga ning nagu on sätestatud Auditi / Ülevaatuses Lepingu tingimustes [lisage kuupäev]. Meie arvates annab raamatupidamise aastaaruanne / finantsinformatsioon õiglase ülevaate Ettevõtte finantsseisundist seisuga 31. detsember 20XX ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemusest ja rahavoogudest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt / Eesti finantsaruandluse standardiga. Majandusaasta aruanne on juhatuse poolt heaks kiidetud.
- Tunnistame oma vastutust sisekontrolli kavandamise, teostuse ja alalhoiu eest pettuse ärahoidmiseks ja avastamiseks.
- Arvestushinnangute tegemisel (kaasa arvatud need, mis on mõõdetud õiglaselt väärtuses) ja nendega seoses informatsiooni avalikustamisel on kasutatud meetodid, märkimisväärsed eeldused ja andmed asjakohased nende arvestushinnangute kajastamise, mõõtmise või avalikustamise saavutamiseks kooskõlas rakendatava finantsaruandluse raamistikuga.
- Suhteid ja tehinguid seotud osapooltega on asjakohaselt arvestatud ja avalikustatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt / Eesti finantsaruandluse standardiga.
- Meil ei ole andmeid oluliste majandustehingute kohta, mis oleksid mingil põhjusel jäänud raamatupidamises kajastamata. Oleme teinud meie võimaluste piires kõik, et raamatupidamise aastaaruande koostamisel oleks arvesse võetud ja kajastatud bilansikuupäeva järel aset leidnud olulised sündmused, potentsiaalsed kohustused, hüvitusnõuded, maksud jms., mis tulenevalt rahvusvahelistest finantsaruandluse standarditest, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt / Eesti finantsaruandluse standardist võiksid nõuda raamatupidamise aastaaruandes / finantsinformatsioonis kajastatud näitajate korrigeerimist või avalikustamist.
- Auditi / Ülevaatuses käigus Teie poolt tuvastatud ning raamatupidamise aastaaruandes / finantsinformatsioonis parandamata väärkajastamiste mõju, nii üksikult kui ka koos, on ebaoluline raamatupidamise aastaaruande / finantsinformatsiooni kui terviku suhtes. Parandamata väärkajastamiste nimekiri on lisatud esitiskirjale.
- Ei ole selgunud olulisi asjaolusid, mis nõuaksid raamatupidamise aastaaruandes / finantsinformatsioonis võrdlusandmete korrigeerimist. [Kui võrdlusandmeid on korrigeeritud, peab samuti hankima spetsiifilise kirjaliku esitise iga avaldamismuudatuse kohta, mis on tehtud olulise väärkajastamise parandamiseks eelnenud perioodi finantsaruannetes, mis mõjutavad võrdlusinformatsiooni.]

Antud informatsiooni osas

- Auditi / Ülevaatuses käigus oleme Teile tutvumiseks esitanud:

KLIENDILEPINGU LISA

- kõik raamatupidamisdokumendid ja nendega seotud asjakohase informatsiooni, mis on relevantne raamatupidamise aastaaruande koostamise suhtes;
- kõik aktsionäride/**osanike** üldkoosolekute, **nõukogu** ja juhatuse koosolekute protokollid ning ka kokkuvõtte nendel viimastel koosolekutel vastu võetud otsuste kohta, mille protokolle ei ole veel koostatud;
- kõik lepingud ja mistahes muu informatsiooni, mis on oluline objektiivse käsitluse saamiseks Ettevõtte toimingutest ja finantsseisundist.
- Oleme andnud Teile piiramatu juurdepääsu isikutele Ettevõttes, kellelt Auditi / **Ülevaatus** tõendusmaterjali omandamise vajaduse Te määrasite kindlaks.
- Kõik tehingud on kajastatud arvestusregistrites ja raamatupidamise aastaaruandes, mh:
 - ebatöenäoliselt laekuvate nõuete osas on tehtud küllaldane allahindlus;
 - varud, mille soetusmaksumus ületab neto realiseerimisväärtuse on alla hinnatud neto realiseerimisväärtuseni;
 - põhivarad, mille kaetav väärtus on madalam võrreldes nende raamatupidamisväärtusega on alla hinnatud nende kaetava väärtuseni;
 - kõigi muude varade puhul on tehtud vajalikud allahindlused konservatiivsuse printsiibist lähtuvalt;
 - kõik aruandepäeval ettevõtjal olnud võlad ja muud kohustused;
 - kõik töölepinguga ning käsundilepinguga töötajatele ettenähtud soodustused (sh lahkumishüvitused) on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.
- Oleme avalikustanud Teile kogu informatsiooni meie teadaolevate tegelike ja võimalike kohtumenetluste ja hagide kohta, mille mõjusid tuleks raamatupidamise aastaaruande koostamisel arvestada. Oleme need arvesse võtnud ja avalikustanud vastavalt **rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt / Eesti finantsaruandluse standardile.**
- Oleme avalikustanud Teile riski hindamise tulemused, kas raamatupidamise aastaaruanded võivad sisaldada pettusest tulenevaid väärkajastusi.
- Oleme avalikustanud Teile kogu informatsiooni seoses pettuse või kahtlustatava pettusega, millest oleme teadlikud ja mis mõjutab Ettevõtet ja hõlmab:
 - Juhtkonda;
 - Töötajaid, kellel on märkimisväärsed rollid sisekontrollis; või
 - Teisi, kui pettusel võiks olla oluline mõju raamatupidamise aastaaruandele / **finantsinformatsioonile.**
- Oleme avalikustanud Teile kogu informatsiooni seoses väidetega pettuse või kahtlustatava pettuse kohta, mis mõjutab Ettevõtte raamatupidamise aastaaruannet / **finantsinformatsiooni** ja millest on teada andnud töötajad, endised töötajad, analüütikud, järelvalveorganid või teised. Kinnitame, et pettust või kahtlustatavat pettust ei ole ettevõttes olnud.
- Oleme avalikustanud Teile kõik teadaolevad juhtumid seaduste ja regulatsioonidega mittevastavuse või kahtlustatava mittevastavuse kohta, mille mõju tuleb arvesse võtta raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Kinnitame, et Ettevõtte ei ole seaduste ja regulatsioonidega mittevastavust või kahtlustatavat mittevastavust, millel on mõju raamatupidamise aastaaruandele.
- Oleme avalikustanud Teile Ettevõttega seotud osapoolte identifitseerimiseks vajalikud andmed ning kõik seotud osapoolte suhted ja tehingud, millest me oleme teadlikud. Oleme valmis maksuhalduri nõudmisel esitama tõendusmaterjali seotud osapooltega tehtud tehingute turuväärtusele vastavuse kohta.
- Oleme Teile avalikustanud ettevõtte tegelike kasusaajate nimed ja dokumentatsiooni, mis võimaldab veenduda

KLIENDILEPINGU LISA

tegelikes kasusaajates ning aru saada vastavast omandi- ja kontrollstruktuurist. Oleme registreerinud tegelikud kasusaajad ja säilitame vajaliku info vastavalt asjakohaste õigusaktide nõuetele.

- Ettevõttel on tõendatav omandiõigus kõigile varadele, mis tema omanduses on ning kõik olulised varad on raamatupidamise aastaaruandes kajastatud. Varasid ei ole arestitud, koormatud ega panditud, välja arvatud need varad, mille kohta vastav informatsioon on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.
- Kõik Ettevõtte poolt antud garantiid ja muud bilansivälised kohustused on tehtud Teile auditi / ülevaatus käigus teatavaks ning sellises ulatuses, millises me peame nende realiseerumist tõenäoliseks, on need kantud kasumiaruandes kuluks.
- Ettevõttel ei ole tuleviku jaoks plaane ega kavatsusi, mis võiksid nõuda varade või kohustuste raamatupidamisväärtuse olulist korrigeerimist.
- Ettevõtte on jätkuvalt tegutsev. Lisaks kinnitame, et meil ei ole kavatsusi või vajadust Ettevõtet likvideerida, olulisel määral vähendada selle tegevuse ulatust või sooritada olulisi tehinguid ebasoodsatel tingimustel.

Muude asjaoludega ja eriarvamustega seoses:

[Mis tahes muud asjaolud, mida Audiitorettevõtja võib pidada vajalikuks ja mille sisaldumine esitiskirjas sõltub Audiitorettevõtja kutsealasest otsustusest peegeldades konkreetse töövõtuga kaasnevaid asjaolusid ja vajadusi.]

Kinnitamine oma vastutust raamatupidamise aastaaruandes /finantsinformatsiooni koostamisel esitatud arvestusprintsipiide valiku ja rakendamise eest ning teadvustame Audiitorettevõtja lahknevat arvamust selle kohta järgnevas:
[kirjeldus]

Tegevuse jätkuvuse kahtluse korral:

Kinnitame, et vaatamata [nimeta sündmused või tingimused, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Majandusüksuse suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana; viide peaks ära tooma ka bilansipäeva seisuga viitama sündmusele pärast bilansipäeva], on Majandusüksus jätkuvalt tegutsev ja meie edasised tegevusplaanid on järgmised:

....

Hindame nende plaanide teostatavust tõenäoliseks.

Lisaks kinnitame, et meil ei ole kavatsusi või vajadust Ettevõtet likvideerida, olulisel määral vähendada selle tegevuse ulatust või sooritada olulisi tehinguid ebasoodsatel tingimustel.

Parandamata väärkajastamiste nimekiri / Kinnitus parandamata väärkajastamiste puudumise kohta

[Ettevõtte nimi] 31. detsembril 20XX lõppenud majandusaasta kohta koostatud raamatupidamise aastaaruandes / finantsinformatsioonis on käesoleva esitiskirja andmise seisuga järgmised parandamata väärkajastamised: / puuduvad parandamata väärkajastamised.

Auditi käigus tuvastatud ning parandamata vead:

	Kirjeldus	Paranduskande mõju varade saldole [suurenemine (+) /vähenedmine (-)] EUR	Paranduskande mõju kohustuste saldole [suurenemine (+) /vähenedmine (-)] EUR	Paranduskande mõju omakapitali saldole [tulud (+) /kulud (-)] EUR	Paranduskande mõju aruande-aasta kasumi/ kahjumi saldole [tulud (+)/kulud (-)] EUR
	Teadaolevad vead				
1					
2					
3					

KLIENDILEPINGU LISA

	Hinnangulised vead				
1					
2					
3					
	Kokku teadaolevad ja hinnangulised vead				

Auditi käigus tuvastatud ning parandamata puudused informatsiooni esitusviisis:

	Lisa nimetus	Kirjeldus	Summa (kui on määratletav) EUR
1			
2			
3			

(allkiri, kuupäev)

[Nimi]
(Kõik juhatuse liikmed)

(allkiri, kuupäev)

[Nimi]
(Finantsjuht/Pearaamatupidaja)